

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/174/2019
Identifikačné číslo spisu: 2714207140
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2714207140.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s. so sídlom v Žiline, Hodžova č. 11, proti žalovanému T. F., bývajúcemu v W., o zaplatenie 5.632,92 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 3C/346/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2019 sp. zn. 10Co/368/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2019 sp. zn. 10Co/368/2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Skalica (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom zo 7. augusta 2017 č. k. 3C/346/2014-100 a/ konanie zastavil v časti o poplatky v sume 60 €, o vyčíslený zmluvný úrok 24,86 € a o úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 24,86 € od 4. novembra 2014 do zaplatenia, b/ žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 4.415,65 € a úrok z omeškania za dobu od 17. júla 2013 do 7. augusta 2017 v sume 769,36 eur, c/ vo zvyšku žalobu zamietol a d/ žalobkyni priznal oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 56,78 %.

1.1. Vécne uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 5632,92 €, nezaplatené úroky 1135,89 €, nezaplatené úroky z omeškania 480,20 €, poplatky 60 €, úrok 14,90% ročne z nezaplatenej istiny od 4. novembra 2014 do zaplatenia, úrok z omeškania 8% ročne z nezaplatenej istiny a nezaplatených úrokov od 4. novembra 2014 do zaplatenia a trov konania, všetko titulom nesplateného zosplateného úveru. Podaním zo 7. júla 2017 žalobkyňa špecifikovala istinu, úroky z úveru a úroky z omeškania, špecifikovala späťvzatie z 2. júla 2015 tak, že berie žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 60 €, ktorá suma predstavuje poplatok za upomienku a výzvu. Ďalej týmto podaním zobrala žalobu späť v časti o zaplatenie vyčísleného zmluvného úroku vo výške 24,86 € a v časti o zaplatenie úroku z omeškania 8% ročne zo sumy 24,86 € od 4. novembra 2014 do zaplatenia. Na základe toho súd prvej inštancie konanie zastavil v časti o poplatky v sume 60 €, o vyčíslený zmluvný úrok 24,86 € a o úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 24,86 € od 4. novembra 2014 do

zaplatenia.

1.2. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným posúdil ako spotrebiteľský. Zo zisteného stavu veci vyvodil právny záver, že žaloba bola podaná dôvodne iba čiastočne, a to v časti priznanej vo výroku rozsudku súdu prvej inštancie. Preskúmal úverovú zmluvu z pohľadu náležitostí, ktoré má zmluva obsahovať podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 31. decembra 2012 (ďalej len „ZoSÚ“) a zistil, že úverová zmluva bola uzavretá v písomnej forme, neobsahuje však všetky náležitosti, ktoré by mala mať a to konkrétne sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ a tiež konečnú splatnosť úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. To, že zmluva obsahuje údaj o počte, termíne a výške splátok, bez uvedenia rozčlenia splátky na istinu, úroky a iné poplatky nepovažoval za splnenie si povinnosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. Rovnako ani uvedenie termínu splatnosti celého úveru s príslušenstvom do 120 mesiacov odo dňa podpisu úverovej zmluvy súd prvej inštancie nepovažoval za údaj o konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/ ZoSÚ. Absencia rozčlenia splátky na istinu, úroky a iné poplatky a údaj o konečnej splatnosti úveru v úverovej zmluve spôsobuje, že žalobkyni zákon upiera právo na zaplatenie úrokov z úveru a poplatkov od dlžníka (žalovaného), preto súd žalobu v časti úrokov zamietol.

1.3. Nakoľko žalovaný svoj záväzok nesplácal riadne a včas, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 4415,65 €, ktorá predstavuje poskytnutý úver - istinu 6000 € bez úrokov a bez poplatkov po odpočítaní zaplatených splátok žalovaným v sume 1584,35 € a vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.4. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, keď splátky úveru neuhrádzal riadne a včas v dohodnutom termíne, keď podľa zmluvy o úvere splátka bola splatná vždy do 16. dňa kalendárneho mesiaca. Ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie bol žalovaný v omeškaní s platením splátky splatnej v marci roku 2013 a keďže každá splátka mala svoju zročenosť a bola určená rovnakou výškou (do 16. dňa v mesiaci mala byť zaplatená vo výške 96,43 € mesačne), žalovaný bol nepochybne v omeškaní aj s platením ďalších zročných splátok. Súd prvej inštancie preto s odkazom na § 517 ods. 2 OZ priznal žalobkyni zákonný úrok z omeškania vo výške 8 % ročne v zmysle NV SR č. 87/1995 Z.z.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. januára 2019 sp. zn. 10Co/368/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov konania) potvrdil; rozhodol tiež o trovách odvolacieho konania.

2.1. V odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd rozhodol správne po zistení, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi stranami konania neobsahuje obligatórnu obsahovú náležitosť podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ a z tohto dôvodu je treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že účelom náležitosti ustanovenej v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ (v relevantnom znení) je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože inak by nebolo dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil (ako bude s jeho platbou naložené) a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda i na odplatu žalobkyne. To nemožno nahradiť uvedením len výšky mesačnej splátky. Zmyslu zákonnej úpravy zodpovedá, ak sa každý z atribútov vyjadrený v zákone slovami „suma, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/128/2016, sp. zn. 7Sžo/61/2015). Stanovenie rozsahu splácania istiny, úrokov a iných poplatkov (tzv. rozčlenie splátky), bolo možné napr. vymedzením percentuálnej časti označenej splátky, ktorá pripadá na jednotlivé jej súčasti (istinu, úrok a iné poplatky), prípadne mechanizmus spôsobu (pravidiel) jej zmeny. Predmetná obligatórna náležitosť (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ) predstavuje údaj dôležitý pre spotrebiteľa, keďže pomáha spoznať ako konkrétne budú náklady spojené so spotrebiteľským úverom uhrádzané. Odvolací súd sa preto nestotožnil s právnym názorom žalobkyne, že pre splnenie obsahových zákonom stanovených náležitostí zmluvy postačovalo uspokojiť sa s uvedením výšky mesačnej splátky.

2.2. V ďalšom interpretoval na vec sa vzťahujúce zákonné ustanovenia v rozhodnom čase, medzinárodné predpisy, európsku a domácu judikatúru a uviedol, že ani „eurokonformným výkladom“ nemožno preklenúť, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ len spresňuje, čo splátka zahŕňa. Zámer zákonodarcu vyplývajúci z dôvodovej správy k ZoSÚ je potom už nezmenený a podľa dôvodovej správy

k zákonu č. 279/2017 Z. z. (ktorým sa od 1. mája 2018 novelizuje aj sporné ustanovenie ZoSÚ) zosúladienie je odôvodnené potrebou legislatívnej zmeny z dôvodu, že ZoSÚ ide nad rámec smernice.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.1. V súvislosti s právnou otázkou žalobkyňa uviedla, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní posudzoval otázku, či príslušné zákonné ustanovenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ) požaduje ako obligatórnu náležitosť spotrebiteľskej zmluvy rozpis úverových splátok v členení na jednotlivé nároky (zložky dlhu ako istina, poplatky a prípadné iné). Túto otázku vyriešil tak, že z výkladu citovaného zákonného ustanovenia vyplýva povinnosť uviesť predmetné rozčlenenie úverovej splátky na jednotlivé zložky dlhu, nesplnenie ktorej je sankcionované v zmysle § 9 ods. 2 citovaného zákona, s ktorým názorom nesúhlasila. V tomto ohľade poukázala na ustálenú prax dovolacieho súdu (3Cdo/146/2017, 4Cdo/211/2017, 3Cdo/56/2018, 4Cdo/187/2017, 4Cdo/65/2018, 5Cdo/132/2017 a 2Cdo/235/2017), teda odklon odvolacieho súdu od uvedenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nebol odôvodnený.

3.2 Žalobkyňa navrhla, aby najvyšší súd napadnuté odvolacie i prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (žalobkyňa tu nesprávne uvádza „odvolaciemu súdu“, pozn.).

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva n a nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

9. V predmetnej veci vyvodila dovolateľka prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pričom uviedla, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Touto je podľa obsahu dovolania právna otázka, či príslušné zákonné ustanovenia (§ 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ) požaduje ako obligatórnu náležitosť spotrebiteľskej zmluvy rozpis úverových splátok v členení na jednotlivé nároky [zložky dlhu ako istina, poplatky a prípadné iné (bod 3.1.)].

10. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť a j prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v

jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/6/2017, 6Cdo/21/2017).

11. Dovolateľka v dovolaní argumentovala tým, že rozsudok odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v otázke aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ (citované ustanovenie zodpovedá skoršiemu písm. l/, pozn.), pretože odvolací súd napadnutým potvrdzujúcim rozsudkom učinil v tejto súvislosti nesprávny právny záver.

12. Otázku interpretácie ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona riešil už najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo 17. apríla 2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 z 23. apríla 2018, 5Cdo/132/2017 z 29. októbra 2018, či sp. zn. 7Cdo/98/2018 z 30. januára 2019, alebo v neskoršom rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/101/2018 z 25. septembra 2019. Z obsahu odôvodnenia uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že citované ustanovenie ZoSÚ je potrebné interpretovať tak, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí nevyhnutne obsahovať číselné vyjadrenie každej jednotlivej zložky anuitnej splátky (t.j. istiny, úrokov a iných poplatkov). Takáto interpretácia uvedeného ustanovenia dovolacím súdom zodpovedá, tak ako je nižšie uvedené, účelu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“), právnym záverom uvedeným v rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej z 9. novembra 2016 (ďalej len „Rozsudok“) a tiež účelu samotného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ. Pokiaľ uvedené ustanovenie hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné toto ustanovenie eurokonformne vykladať tak, že sa tým veriteľovi neustanovuje povinnosť uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere vyššie uvedené zákonom vyžadované údaje vo vzťahu ku každej jednotlivej zložke anuitnej splátky, ale len vo vzťahu k anuitnej splátke ako celku.

12.1. V odôvodnení citovaných rozhodnutí dovolací súd podrobnejším a opakovane ustáleným spôsobom interpretoval Smernicu, Rozsudok, či vnútrozemskú zákonnú úpravu, na ktoré najvyšší súd v podrobnostiach odkazuje.

13. Možno preto uzavrieť, že v okolnostiach posudzovanej veci nebol správny záver odvolacieho súdu, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, keďže eurokonformný výklad citovaného zákonného ustanovenia umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo to, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, aká na úrok za poskytnutie úveru a aká na iné platby (poplatky). V uvedenej súvislosti dovolací súd uvádza, že aj podľa záverov uvedených v Rozsudku zmluva o úvere uzatvorená na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny (viď bod 53 Rozsudku). Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku).

14. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v takej otázke (splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ), ktorá bola podkladom pre záver o tom, že žalobkyňa nemá právo na zaplatenie úrokov z úveru a poplatkov od dlžníka (žalovaného), najvyšší súd ako súd dovolací dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je nielen prípustné (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), ale aj dôvodné.

15. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil a podľa § 450 CSP vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, aby viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 455 CSP) opätovne vo veci rozhodol s tým, že v novom

rozhodnutí o věci rozhodne podľa ustanovenia § 453 ods. 3 CSP aj o trovách dovolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.